

2012-04-26

511-9098-2012

1293-204

Vår referens

Miljöavdelningen
Johan Johnmark
040 - 25 25 54

Enligt Sändlista

Fastställande av skötselplan för naturreservatet Maglö ekar, Hässleholms kommun

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen fastställer att skötselplanen, daterad den 26 april 2012, för naturreservatet Maglö ekar i Hässleholms kommun ska gälla tills vidare.

Redogörelse för ärendet

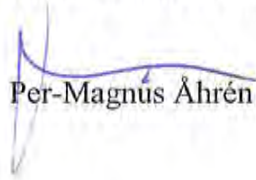
Länsstyrelsen har arbetat fram ett förslag till skötselplan för naturreservatet Maglö ekar i Hässleholms kommun. Förslaget har remissbehandlats.

Skäl för beslut

Länsstyrelsen skall, med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd (1998:1252) enligt miljöbalken m.m, fastställa en skötselplan för ett naturreservats långsiktiga vård.

Detta beslut kan överklagas till Regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 2

Detta beslut har fattats av naturvårdsdirektör Per-Magnus Åhrén. I den slutliga handläggningen har även deltagit naturvårdshandläggare Johan Johnmark, föredragande.

Per-Magnus Åhrén

Johan Johnmark

LÄNSSTYRELSEN
I SKÅNE LÄN

BESLUT

2012-04-26

2(2)

511-9098-2012
1293-204

Bilagor:

Skötselplan för naturreservatet Maglö ekar i Hässleholms kommun

Hur man överklagar

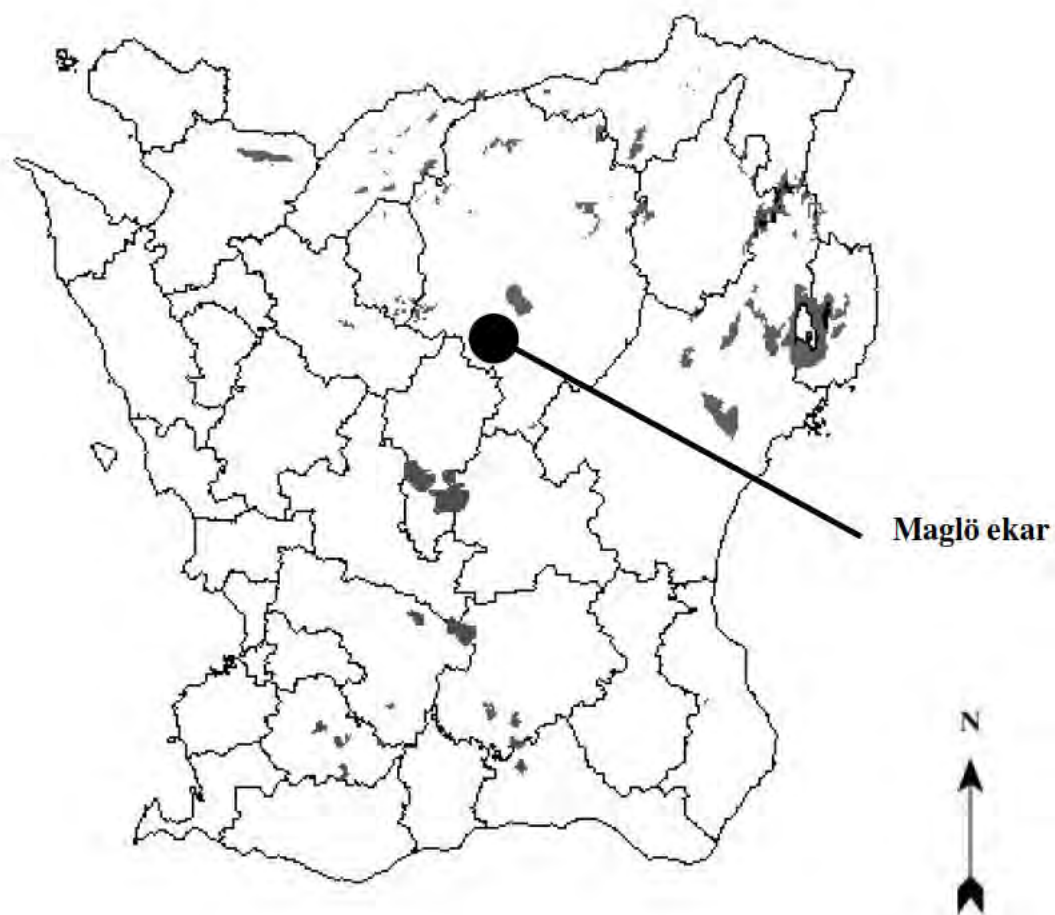
Skötselplan

Maglö ekar

Hässleholms kommun
Skåne län

Diarienummer	511-9098-2012, 1293-204
Förslagsdatum:	2012-04-26
Titel:	Förslag till skötselplan för naturreservatet Maglö ekar Länsstyrelsen i Skåne län
Utgiven av Författare:	Johan Johnmark
Beställningsadress:	Länsstyrelsen i Skåne Län Miljöavdelningen 205 15 MALMÖ Tfn: 040-25 20 00 http://www.lansstyrelsen.se/skane
Copyright:	Innehållet i denna rapport får gärna citeras eller refereras med uppgivande av källan
Layout:	Länsstyrelsen i Skåne län
Tryckt:	Länsstyrelsen i Skåne län 2012
Omslagsbild:	Maglö ekar slutet av april 2011, Johan Johnmark

Översiktskarta med kommungränser och områdets läge. Skala cirka 1:1000 000.

Innehållsförteckning

1 Syftet med naturreservatet.....	5
2 Beskrivning av området.....	5
2.1 Administrativa data	5
2.2 Markhistorisk beskrivning och nuvarande markanvändning.....	6
2.3 Områdets bevarandevärden	7
2.3.1 Biologiska bevarandevärden	8
2.3.2 Kulturhistoriska bevarandevärden	8
2.3.3 Intressen för friluftslivet	9
3 Planerad markanvändning och skötsel.....	9
3.1 Övergripande bevarandemål enligt Natura 2000 avseende struktur.....	9
3.2 Generella åtgärder	9
3.3 Naturreservatet och olika former av lantbruksstöd	9
3.4 Skötselområden	9
4 Mål och åtgärder för skötselområden.....	9
4.1 Skötselområde Ekhage: 11,2 hektar	9
4.1.1 Beskrivning	9
4.1.2 Bevarandemål	10
4.1.3 Restaureringsåtgärder	11
4.1.4 Skötselåtgärder	11
4.2 Skötselområde Kärrmark: 0,6 hektar.....	11
4.2.1 Beskrivning	11
4.2.2 Bevarandemål	12
4.2.3 Skötselåtgärder	12
5 Friluftsliv och turism.....	12
5.1 Allmän inledning.....	12
5.2 Utmärkning av naturreservatets gräns.....	12
5.2 Parkeringsmöjligheter och information	12
6 Konsekvenser av klimatförändringarna.....	12
7 Jakt.....	12
8 Tillsyn.....	12
9 Dokumentation och uppföljning.....	13
9.1 Uppföljning av bevarandemål	13
9.2 Dokumentation av skötselåtgärder	13
9.3 Uppföljning av kostnader	13
10 Revidering av skötselplanen.....	13
11 Kostnader och finansiering.....	13
11.1 Ekonomisk utredning	13
11.2 Finansiering av förvaltningen.....	13
12 Rödlistade arter enligt Artdatabanken år 2010.....	14
13 Källor	14
13.1 Skriftliga källor	14
13.2 Kartor.....	14
14 Utdrag ur fastighetsregistret	15

BILAGA

1. Skötselområden och anläggningar

1 Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara och utveckla en naturbetesmark främst bevuxen med gamla grova ekar. Tillse att det finns nya ersättningsträd, i synnerhet av ek. Behålla ett buskskikt med främst hassel och blommande buskar som slån. Bevara och utveckla ett fältskikt bestående av hävdgynnade arter. Skydda en livsmiljö för skyddsvärda arter. Bibehålla förutsättningarna för friluftslivet i området.

Syftet nås genom att:

- Bevara områdets hydrologi,
- Bevara de grova gamla träden,
- Tillse att det sker en återväxt av ek, plantorna ska härstamma från ekar som växer i naturreservatet,
- Beta området med nötkreatur,
- Behålla enar, blommande buskar och bryn,
- Bevara och utveckla en hävdgynnad flora,
- Gynna de i området förekommande habitat- och rödlistade arterna,
- Underhålla befintlig parkeringsplats.

Nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter och naturtyper ska beaktas i den löpande skötseln av området.

2 Beskrivning av området

2.1 Administrativa data

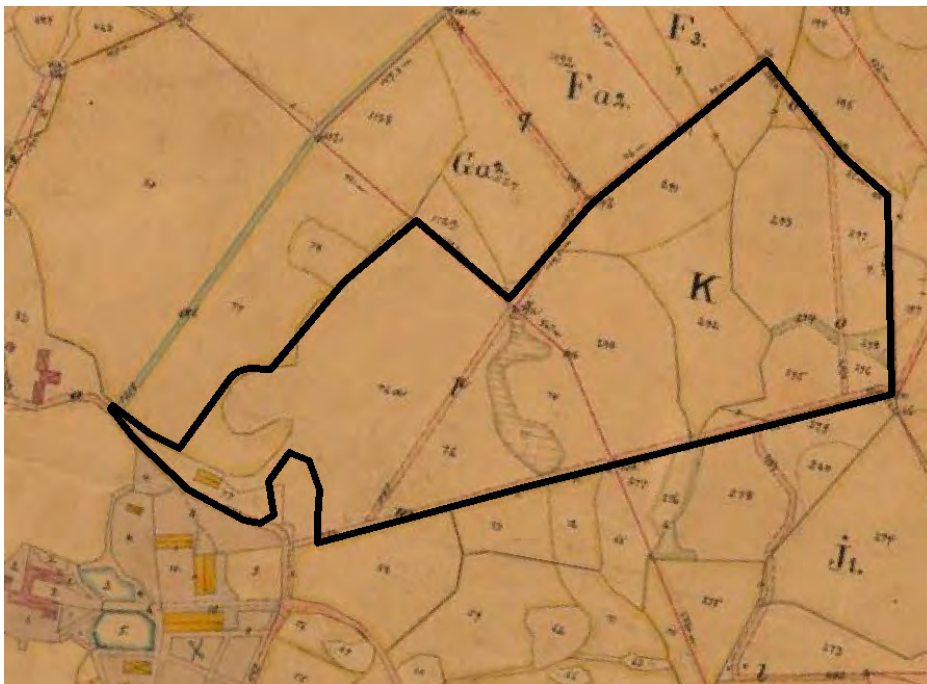
Namn	Maglö ekar
Objektnummer	1106387
Skyddsform	Naturreservat
Beslutsdatum	2012-04-26
Förvaltare	Länsstyrelsen
Internationella åtaganden	Natura 2000 SCI, Maglö ekar, SE 0420297
Län	Skåne
Kommun	Hässleholm
Socken	Norra Mellby
Biogeografisk region	Kontinental
Läge	Området är beläget cirka 14 km sydväst om Hässleholm
Gränser	Området är markerat med heldragna linjer på kartan på sidan 5.
Koordinater	X 414806, Y 6212972 (SWEREF 99)
Fastigheter	Del av Maglö 1:2 och del av outredd samfällid väg inom området
Markägare	Enskild
Servitut och nyttjanderätter	Servitut och nyttjanderätterna bifogas till denna skötselplan.
Arealer (land)	Totalt 11,8 hektar, varav ekhage 11,2 hektar, kärrmark 0,6 hektar

2.2 Markhistorisk beskrivning och nuvarande markanvändning

Området har utnyttjats kontinuerligt av människan under lång tid. Inom området finns två områden med fossil åkermark från bronsåldern-järnåldern-medeltid-nyare tid. De spärrgreniga mycket grova hagmarksekarna är i sig levande bevis på områdets långvariga hävdhistorik.

Generalstabskartan från år 1865 visar att området var bevuxet med ädellövträd under lång tid. Flertalet av dagens ekar växte i naturreservatet redan vid denna tidpunkten.

Karta från år 1910. I sydvästra delen av området ligger en ekonomibyggnad (riven sedan länge). I nordöstra delen, (på kartan utmärkt med ett K och området norr om detta) utgjordes av åker, idag utgör det området betesmark. Ett smalt grönmarkerat område ifrån dåvarande åker och österut nyttjades som hårdvallsäng.

Färgortofoto från år 2010. Bilden är troligen tagen på våren före lövsprickningen. Bilden är tagen före den senaste, välbehövliga, gallringen inom det centralt belägna området. Idag nyttjas hela området, med undantag av den smala tarmen i sydväst, som betesmark.

2.3 Områdets bevarandevärden

Maglö herrgård har gamla anor och delar av huvudbyggnaden härstammar från 1600-talet. I anslutning till herrgården finns en ekhage med bl.a. gammal grov ek. Delar av ekhagen har utgjorts av naturreservat sedan den 10 september 1976. Detta område upptogs av Regeringen som ett Natura 2000 SCI område enligt art- och habitatdirektivet år 2002. I anslutning till det befintliga naturreservatet finns hagmark med bl.a. yngre ekar, enar och hassel.

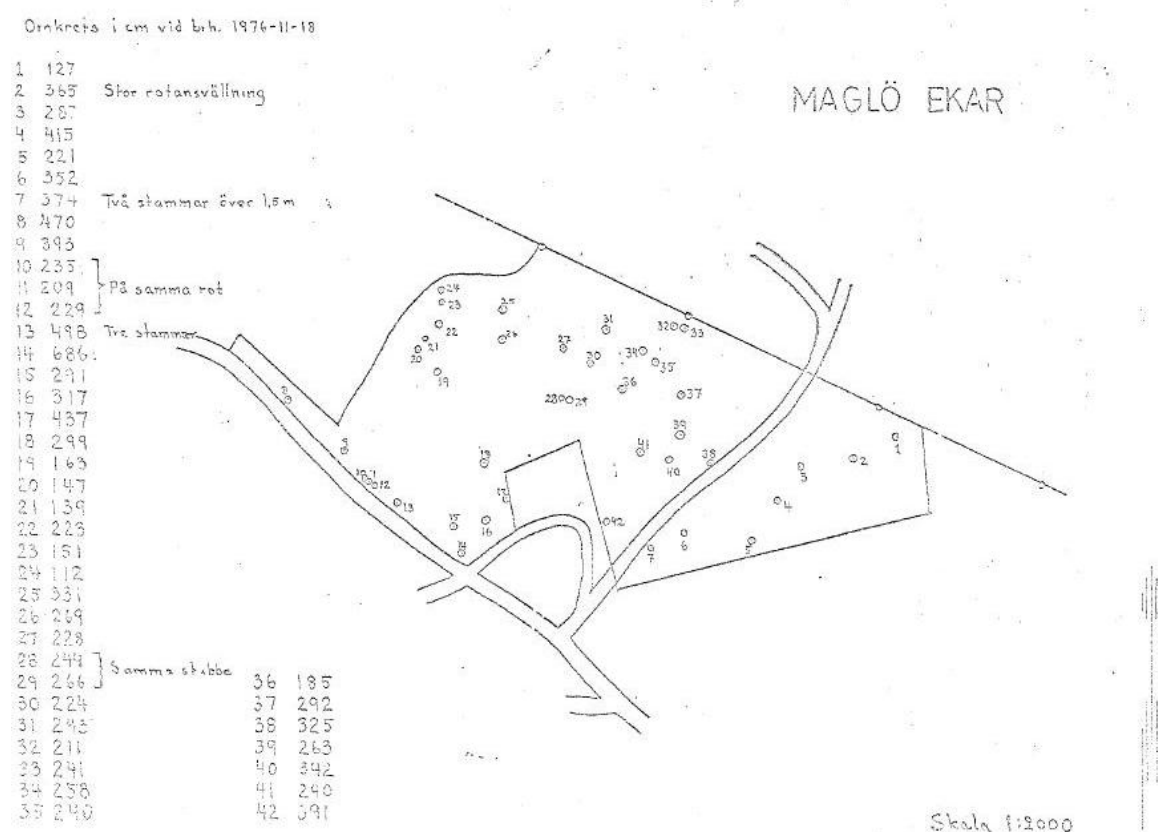
Områdets grövsta ek, som uppmätte
686 cm år 1976

Välmående jätteekar

2.3.1 Biologiska bevarandevärden

Befintligt naturreservat utgör 2,5 hektar betad hagmark med ett 40-tal grova jätteeckar, varav den grövsta är närmare 7 meter i omkrets. Totalt finns idag minst 9 jätteträd, som överstiger 1 meter i diameter. Oxtungssvamp, korallticka och grå skärelav och göktyta, samtliga klassade som nära hotade av Artdatabanken, har påträffats inom området. Därutöver har grüngöling, spillkråka och skogsduva påträffats. Det är högst sannolikt att riktade inventeringar skulle resultera i fler rödlistade arter. Utvidgningen består av ett område med samma karaktär som det befintliga naturreservatet, ekarna är grova och utgör lämpliga ersättningsträd för jätteeckarna som finns inom det nuvarande naturreservatet. Det saknas helt yngre ekar i området. Lämplig mark för plantering finns inom området.

Den 18 november 1976 mättes 42 stycken ekars omkrets i området

2.3.2 Kulturhistoriska bevarandevärden

Området ingår i ett större område som är utgör en särskilt värdefull kulturmiljö. Motivet är bl.a. Maglöv är en god representant för de mindre gods som anlades i Skåne under senmedeltid och renässans. Väsentligt för miljön är det öppna området kring själva anläggningen och inslaget av ädellövskog.

I naturreservatets nordöstra del finns två områden med fossil åkermark från bronsåldern-järnåldern-medeltid-nyare tid och som består av ett 50 tal röjningsrösen som är 2-5 meter i diameter och 0,2 till 0,5 meter höga. Röjningsrösen är kraftigt övertorvade och svåra att finna.

2.3.3 Intressen för friluftslivet

Området utgör ett attraktivt mindre ströv- och pic-nic område

3 Planerad markanvändning och skötsel

3.1 Övergripande bevarandemål enligt Natura 2000 avseende struktur

- Den trädklädda betesmarkens nuvarande mängd död ved i olika åldersstadier ska bibehållas och öka.
- Föryngringen efter de stora ekarna måste säkerställas.

Bevarandemålen är långsiktiga och det som gäller när området har gynnsam bevarandestatus. Det är viktigt att påpeka att de måste revideras allt eftersom ny kunskap kommer fram.

3.2 Generella åtgärder

Hävd av området genom bete med nötkreatur. Slyröjning. Framröjning, vid behov, av spärrgreniga träd. Tillse återväxt av framförallt ek. Betesputsning av ohävsarter.

3.3 Naturreservatet och olika former av lantbruksstöd

För närvarande finns ett antal olika stöd att söka för betesdjursverksamheten, däribland det sk. gårdsstödet och miljöstödet. Inom Maglö ekar ska naturvårdsåtgärder prioriteras framför möjligheten att inhämta dessa stöd. Exempel på naturvårdsåtgärder som tas upp i skötselplanen och som kan resultera i att delar av området ej är stödberättigat är fler träd per hektar än vad som godkänns, täta bryn (som gynnar den biologiska mångfalden), kvarlämnande av fler än enstaka stockar, stammar, grenar och ris. Detta medför att gräsmarksområden som är tveksamma att platsa i stöden inte ska omfattas av ansökan. Detta för att utesluta eventuell risk för brukaren att bli återbetalningsskyldig.

3.5 Skötselområden

Naturreservatet består av två skötselområden.

4 Mål och åtgärder för skötselområden

4 Mål och åtgärder för skötselområden

4.1 Skötselområde Ekhage: 11,2 hektar

4.1.1 Beskrivning:

Betesmark på främst torra och friska marker. Området har främst nyttjats som betesmark under mycket lång tid. Området är främst bevuxet med jätteekar (flera är möjligen över 500 år gamla) och yngre ekar (hundra till några hundra år gamla). På ekarna växer bl.a. grå skärelav, korallticka och oxtungsvamp, samtliga klassade som nära hotade (NT) av Artdatabanken. I området växer även en grov bok, en avenbok, en apel och ett fågelbär, en gran och ett antal medelålders till äldre björkar. Buskskiktet domineras av en och hassel med inslag av hagtorn, björnbär och ett slånbuskage. Delar av det norra området har områden med två till tre årigt kraftigt uppväxande sly främst bestående av asp, björnbär och björk.

Fältskiktet i västra delen inom det område som tidigare också var naturreservat är tämligen trivalt och tyder på en viss näringspåverkan. Trots allt finns torrängsarter som stenmåra och brudbröd. De öppna områdena har en mer kvävegynnad flora. Inom det blöta trädklädda området växer bl.a. veketåg och kabbeleka. I de centralare delarna av området är flora mer hävdgynnad, här växer arter som ängsvädd, slättergubbe, gulmåra, knägräs, liten blåklocka, gåsört, rödven, ärenpris, gökärt, ljung, lingon och blåbär samt vitsippor. Den del av det centralare området som saknar en sammanhängande grässvål genomgallrades på ek år 2011. Denna behövliga gallring kommer att leda till att fältskiktet kommer att utvecklas i positiv riktning. Fågellivet är rikt med bl.a. gulspurv, gröngöling, stare och göktyta (NT).

Välmående enar. Enen är mycket känslig för skugga

En av områdets alla grova ekar

4.1.2 Bevarandemål:

Trädklädd betesmark med spärrgreniga ekar med inslag av andra grova lövträd samt buskskikt av en, hassel, slån och hagtorn. Det bör finnas cirka 10-20 träd per hektar. Träden, ska främst utgöras av spärrkroniga ekar, med inslag (0-5 träd per hektar) av björk, avenbok, krikon, apel och fågelbär. Träden ska vara av olika ålder, med mål att få riktigt grova gamla mulminnehållande träd. De entomologiska värdena i området ska vara höga. Träd eller större grenar som faller ska få ligga kvar, med undantag om det utgör ett direkt hinder för skötseln av området, i så fall ska trädet eller grenen utläggas på annan plats inom naturreservatet. Vid gallring ska stock och stamdelar ligga kvar i syfte att skapa död ved för bl.a. insekter och svamp. Gran eller främmande trädslag ska ej förekomma inom skötselområdet. Buskskiktet bör bestå framförallt av en, hassel, slån och hagtorn. Täckningsgraden bör vara 0-10% per hektar. Det ska förekomma minst ett större sammanhängande slånbuskage, som utgör lämplig häckningsbiotop för törnskata. Fältskiktet ska domineras av hävdgynnade arter som bl.a. knägräs och ängsvädd. Ohävdarter som t.ex. brännässla, skräppor, veketåg, älgört bör begränsas i sin utbredning genom t.ex. betesputsning.

Bevarademålet är till stora delar redan uppnått, med undantag av att ung ek saknas.

4.1.3 Restaureringsåtgärder:

- Tillse att ersättningsekar kan växa upp, genom plantering och/eller att buskskikt tillåts bli så pass stora så att uppväxande ekar blir betesfredade. Om ek planteras ska de härstamma från ekarna som redan växer inom naturreservatet.

4.1.4 Skötselåtgärder:

Fortsatt bete med nötkreatur, med undantag av tidsperioden 1 december till 30 mars. Områden får betesfredas enstaka år. Bränning får ske. Gallringar av träd ska planeras och utföras under mycket lång tid, (riktvärdet är ett träd per hektar och år). Detta för att kontinuerligt skapa ny död ved. Igenväxningsvegetation ska röjas fortlöpande. Buskage av slån och hagtorn ska bevaras men även röjas för att begränsa utbredningen. Enar ska tillåtas att sprida sig inom området, utan att för den skull ta överhand. Trädskiktet ska vara så pass glest att merparten av enarna inom området är fullt vitala. Det är av vikt för ekarnas vitalitet och lavarna som växer på ekarna, att det inte växer upp en kvävande trädbård kring naturreservatet. Längs stengärde och staket kring naturreservatet får det stå solitära träd, främst av ek och lägre buskage. Nya ersättningsträd och buskar ska tillåtas få komma upp dels spontant, dels genom plantering av material från naturreservatet. Plantorna kommer att behöva någon form av skydd under sin uppväxt, t.ex. utlagda stammar och grenverk alternativt inhägnade. Vid den kommande nystängslingen ska de uttjanta obehandlade stängselstolparna som står upp av egen kraft sedan taggtråden klippts bort stå kvar. Detta med hänsyn till arter som lever på död ved och av kulturmiljöskäl. Tryckimpregnerade stolpar eller stolpar som faller ska transporteras bort från naturreservatet. De nya stolparna ska vara obehandlade ekstolpar som enbart har svedjats i den del som är nedgrävd, kompletterade med stolpar av insul timber.

Flera generationers stängselstolpar bredvid varandra. Dessa bör få kvar för att gynna lavar och insekter i området.

Tryckimpregnerad, död stolpe jämfört med en obehandlad levande ekstolpe. Bilden är ej tagen i Maglö

4.2 Skötselområde Kärrmark: 0,6 hektar

4.2.1 Beskrivning:

Område som ligger i nordöstra delen och som består av fuktig mark bevuxen främst av tuvtåtel och veketåg. År 1910 bedrevs åkerbruk på detta markområde.

4.2.2 Bevarandemål:

Öppen kärrmark som sambetas med skötselområde ekhage. Det vore önskvärt, om ej särskilt realistiskt, att antalet hävdgynnande arter skulle kunna öka ex gökblomster på bekostnad av ohävdsarten veketåg.

Bevarandemålet får i princip betraktas som uppnått.

4.2.3 Skötselåtgärder:

Avverkning av eventuellt uppkommande träd och buskar. I syfte att motverka ohävdsarten veketåg bör årlig betesputsning ske. Putsningen bör ske i slutet av juli månad då växterna har mycket biomassa och ännu inte hunnit sätta frö samt att eventuella häckande ängsoplärkor avslutat sin häckning. Om djuren inte äter upp det avslagna materialet bör det ihopsamlas och bortköras från naturreservatet.

5 Friluftsliv och turism

5.1 Allmän inledning

Maglö ekar är ett mycket vackert område som erbjuder besökaren upplevelser året om. Naturreservatet är etablerat i frilufts- och naturvårdskretsar sedan lång tid tillbaka.

5.2 Utmärkning av naturreservatets gräns

Gränsutmärkning ska utföras enligt anvisningar från Naturvårdsverket.

5.3 Parkeringsmöjligheter och information

En enkel parkeringsplats finns för en till två bilar vid infarten från landsvägen, vid X414656, Y6212836 (SWEREF 99). Vid parkeringsplatsen ska en befintlig informationsskylt ersättas senast år 2013. Det bör sättas upp en skylt vid landsvägen som hänvisar till naturreservatet.

6 Konsekvenser av klimatförändringarna

Torra varma somrar kan stressa ekarna så att de blir mer mottagliga för t.ex. olika angrepp av ex algsvampar. Risken att invasiva arter kommer in i området och konkurrerar ut eller aktivt tar död på den inhemska floran och fauna ökar med ett varmare klimat.

7 Jakt

Föreskrifterna C5, C7 och C8 gäller ej för innehavare av jakträtten inom naturreservatet vid jakt och fångst av vilt i enlighet med jaktlagsstiftningens bestämmelser.

8 Tillsyn

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för området.

9 Dokumentation och uppföljning

9.1 Uppföljning av skötsel mål

Vart 10:e år:

Översyn av gränsmarkeringen.

Tillse behovet av avverkning, röjning av träd och buskar.

Tillse ekarnas vitaliteten

Tillse att det finns ersättningsträd, framförallt av ek.

Vart 6:e år:

Uppföljning av Natura 2000 områdets bevarandemål.

En gång per år:

Tillse att skyltarna är hela och rena samt aktuella.

Tillse att parkeringsplatsen och området är rent från skräp o dylikt.

9.2 Dokumentation av skötselåtgärder

Uppsättning och underhåll av gränsmarkering och skylt.

Dokumentation ska ske av skötselåtgärder inom respektive skötselområde.

Underhåll av parkeringsplats.

9.3 Uppföljning av kostnader

Förvaltarna ansvarar för detta.

10 Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare vad gäller i planen angivna mål och skötselåtgärder. De skötselåtgärder som anges i skötselplanen ska ses över om uppföljningen av kvalitetsmålen visar att en översyn är nödvändig eller i övrigt när det är påkallat.

11 Kostnader och finansiering

11.1 Ekonomisk utredning

Förvaltaren gör en ekonomisk utredning avseende kostnader och intäkter för förvaltningen.

11.2 Finansiering av förvaltningen

Förvaltaren ansvarar för (ev. bekostar):

- upprättande och revidering av skötselplan,
- utmärkning och underhåll av naturreservatets gränsutmärkning,
- tillverkning och underhåll av vägskylt 1 styck, informationsskylt 1 styck
- material- och arbetskostnad för uppsättning av nytt elstängsel kring betesmarken,
- underhåll av parkeringsplats,
- genomförande av skötselplanens mål, t.ex. gallring av träd och nyplantering,
- uppföljning av bevarandemål,
- uppföljning av skötselåtgärder,
- övervakning av florans och faunans utveckling,
- tillsyn av naturreservatet,

Markägaren ansvarar för (ev. bekostar):

- att området betas,
- sina betesdjur,
- röjning av sly av igenväxningskaraktär, efter samråd med förvaltaren,
- underhåll och tillsyn av hägnader kring betesdjur, inkl löpande kostnader för elektricitet,

Förvaltaren kan genom skötselavtal överföra ansvaret för vissa av ovanstående punkter.

12 Rödlistade arter enligt Artdatabanken år 2010

RE	CR	EN	VU	NT	LC
Nationellt utdöd	Akut hotad	Starkt hotad	Sårbar	Nära hotad	Livskraftig

Kategori**Svampar:**

Oxtungsvamp, <i>Fistulina hepatica</i>	NT
Korallticka, <i>Grifola frondosa</i>	NT

Lavar:

Grå skärelav, <i>Schismatomma decolorans</i>	NT
--	----

Fåglar:

Göktyta, <i>Jynx torquilla</i>	NT
--------------------------------	----

Fågelarter enligt EU:s fågeldirektiv bilaga 1, för vilka särskilda skyddsområden ska avsättas och som bör förekomma inom naturreservatet:

art	kod	förekomstform
bivråk, <i>Pernis apivorus</i>	(A072)	födosökande
röd glada, <i>Milvus milvus</i>	(A074)	födosökande
spillkråka, <i>Dryocopus martius</i>	(A236)	födosökande
törnskata, <i>Lanius collurio</i>	(A338)	födosökande, potentiell häckningslokal

13 Källor**13.1 Skriftliga källor**

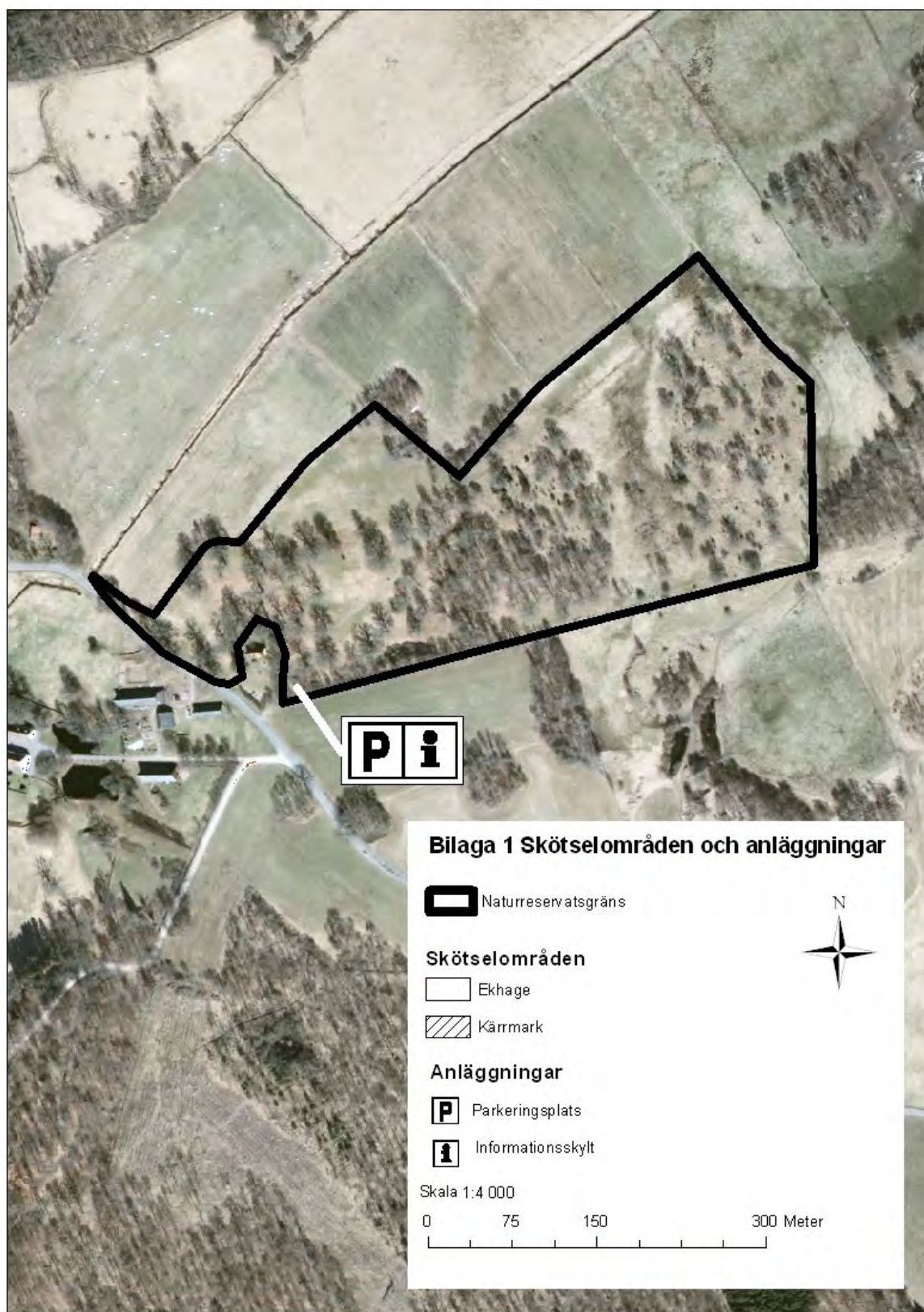
- Bevarandeplan för Natura 2000-område Maglö ekar, Länsstyrelsen i Skåne län, år 2005.
- Kulturmiljöprogram för Skåne 2006, Länsstyrelsen i Skåne län
- Miljöersättning till betesmarker och slåtterängar förslag till åtagandeplan 2007, M7483

13.2 Kartor

- Generalstabskartan, 1865, Lund J243-5-1 , Rikets allmänna kartverks arkiv
- Ägostyckning 1910, 11-NME-77, Lantmäterimyndigheternas arkiv
- Övriga kartor och bakgrundskartor, Lantmäteriet. © Bakgrundskartor Lantmäteriet,
- dnr 106-2004/188

Bilaga 1

Skötselområden och anläggningar

Naturreseptatet Maglö ekar i Hässleholms kommun består av en mycket vacker ekhage. En del i länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefull natur genom att bilda naturreseptat och upprätta skötselplaner.

Skötselplanen innehåller syftet med reseptatet, en markhistorisk beskrivning samt planerad markanvändning, mål och skötselåtgärder för området. Den innehåller även information om friluftsliv samt om hur en framtida uppföljning av området är tänkt att ske